

6.SINIF 1.DÖNEM 2.SINAV AÇIK UÇLU SORU ÖRNEKLERİ

BT.6.2.2.1. Dijital paylaşımların kendisi ve başkaları üzerindeki etkilerini fark eder.

Kültürel Yozlaşma: Yabancı kültürlerin olumsuz etkisi ve toplumun kendi öz değerlerine yeterince sahip çıkmaması sonucu meydana gelen kültürel bozulmadır.

Soru-1: Yukarıda verilen bilgilerden hareketle internet kullanımının kültürel yozlaşma üzerinde ne tür etkileri olabilir?

Cevap:

Öğrenci tarafından oluşturulacak. Özellikle internette ve cep telefonu ile mesajlaşma esnasında kısaltmalar sebebiyle bazı kelimelerin bozulduğuna değinilmesi beklenmektedir.

Özgür öğretmen sınıfa gelince rastgele seçtiği bir öğrencinin ismini arama motorunda arattırması ve o öğrencinin resimlerine, yaşadığı il, ilçe, mahalle bilgilerine, okuduğu okul bilgilerine vb. birçok bilgiye ulaşmıştır. Kötü niyetli insanlarında hakkımızda bu tarz araştırmalar yaparak ulaşmaması gereken birçok bilgiye ulaşabileceğini göstermiştir.

Soru-2: Yukarıda verilen bilgilerden hareketle dijital ortamda hangi kurallara uyarsak kişisel bilgilerimizi korumuş oluruz? 3 Örnek veriniz.

Cevap:

Bir takma isim kullan. Asla profil resmi olarak kendi resmini kullanma!
Konum, aile bilgileri, isim soyisim gibi kişisel bilgilerini paylaşma
Sosyal medya hesapların varsa, gizlilik ayarlarından "özel" seçeneğini işaretle!

BT.6.2.2.2. Öğrenci, bilişsel ve ahlaki gelişimine uygun olan dijital oyun ve içerikleri ayırt eder.

Soru-1: Dijital oyunların olumlu ve olumsuz yönlerini örnek vererek açıklayınız.

Cevap:

Bir oyunun olumlu etkileri olabileceği gibi olumsuz etkileri de olabilir. Örneğin; bir savaş oyunu oynarken strateji kurma, karar verme becerisi kazanabileceğimiz gibi şiddet uygulama veya eğilimi gösterebilir ve kötü davranışlarda bulunabilirsiniz. Araba yarışı oyunları oynarken dikkat ve refleksler artar, trafik kurallarını öğrenebilirsiniz bunun yanı sıra kuralları ihlal etme ve etrafa zarar verme gibi olumsuz davranışlar da edinebilirsiniz.

Soru-2: Dijital oyunların olumlu ve olumsuz yönlerini maddeler halinde sıralayınız.

Cevap:

Olumsuz Yanları

- *Bilgisayar oyunları, çok fazla vakit kaybına neden olabilir.
- *Bireyleri yalnızlığa sürükleyebilir.
- *Bazı oyunlar pahalı olabilir, ekonomik sorunlara sebep olabilir.
- *Bireyi gerçek yaşamdan uzaklaştırabilir.
- *Eğitiminiz için gerekli olan zamanı ayırmanıza engel olabilir.

Olumlu Yanları

- *El-göz koordinasyonunu geliştirebilir.
- *Beyin jimnastiği yapmanıza yardımcı olabilir
- *Düşünme ve strateji becerilerini geliştirebilir.
- *Yaratıcılığı geliştirebilir.

BT.6.2.3.1. Bilişim teknolojilerinin kullanımında gizlilik ve güvenlik boyutlarının önemini tartışır.

Soru-1: Bilgi güvenliği Bütünlük – Erişilebilirlik – Gizlilik başlıklarından oluşmaktadır. Bu başlıklardan Gizlilik ne anlama gelmektedir?

Cevap:

Gizlilik: Önemli bilgilerin yetkisiz kişilerin eline geçmemesi olarak ifade edilir.

Erişilebilirlik: Bilginin ihtiyaç duyulduğu zaman erişilebilir olmasıdır.

Bütünlük: Bilginin yetkisiz kişiler tarafından değiştirilmemesini ifade etmektedir.

Örnek soruda gizlilik sorulmuştur fakat sınav esnasından Erişilebilirlik veya Bütünlük sorulabilir. Bu yüzden diğer cevaplarda eklenmiştir.

BT.6.2.3.2. Güvenlik açıklarının oluşumu konusunda yorum yapar.

Soru-1: Yakın bir arkadaşınız sosyal medya hesabından herkese açık bir profil oluşturarak sürekli neler yaptığını, nerelere gittiğini paylaşmaktadır. Bu davranışının ne tür sonuçları olabilir?

Cevap:

Öğrenci tarafından özgün olarak oluşturulacak bir cevap beklenmektedir.

Örnek için aşağıdaki videodan fikir alınabilir.

<https://www.youtube.com/watch?v=yQd1ap4L34o> bu bağlantıya gidiniz ya da yandaki karekodu okutunuz.

BT.6.2.3.3. Bilgi koruma yöntemlerini ifade eder.

Soru-1: Bazı web sitelerinin adreslerinde http yazarken bazılarında https yazmaktadır. Aralarındaki farkı açıklayınız.

Cevap:

HTTP ile HTTPS arasında bulunan fark S harfi yani Security – Güvenlik anlamına gelmektedir.

HTTPS ile başlayan bir adres ise bu bağlantı güvenlik sertifikası kullanıyor demektir.

Özellikle bankalar internet üzerinden bu şekilde hizmet sunar. Güvenlik sertifikası kullandıklarını ve verilerin şifrelenip gönderildiğini anlamamızı sağlar.

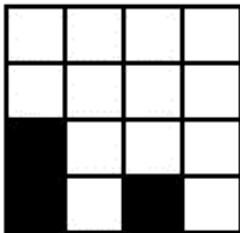
Soru-2: Sezar şifresi kullanarak isminizi yazınız.

Cevap:

Öğrenci tarafından oluşturulacak. İsimde bulunan harflerden 3 harf sonra olanlar tespit edilerek sırayla yazılacak.

Örneğin Serhat ismi için ÖCOFVR yazılmalıdır.

Sezar şifresi														
A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	J	K		
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
V	Y	Z	A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	
L	M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
I	J	K	L	M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü

Soru-3:

Binary sistemine göre hazırlanmış bu tablo üzerine değerleri yazarak hangi şifrenin verildiğini bulunuz.

Cevap:

Tablo üzerine sağ alt köşeden başlanarak değerleri yazılır. 1-2-4-8-16-32.... şeklinde sürekli ikiye katlayarak büyütülür. Karalanmış alanlara gelen değerler sırasıyla 2+8+128 olduğundan toplam değer 138 olarak belirlenerek yazılır.

Soru-4: Bir öğrencimiz attığı mesajda kendi ismi ve arkadaşlarının ismini aşağıdaki gibi şifrelemiştir.

- Aslı = 1560
- Eflin = 27689
- Ecem = 2324

Bu şifreleme yöntemine göre "ACİL" kelimesinin karşılığını bularak aşağıya yazınız.

Cevap:

Acil=1386

BT.6.2.3.4. Bilgi paylaşımı sürecinde olası riskleri değerlendirerek alınabilecek önlemleri tartışır.

Soru-1: Bilgisayardaki bilgilerimizi güvende tutmak için bazı önlemler alınabilir. Bu önlemlere 3 örnek veriniz.

Cevap:

- Güvenlik yazılımları kullanılabilir.
- Veriler yedeklenebilir.
- Güvendiğimiz kişilere yetki verilebilir.
- Dosyalar şifre programları ile şifrelenebilir.
- Sisteme girişler parola ile sağlanabilir.
- Oturumlar sistemden çıkarken kapatılabilir.

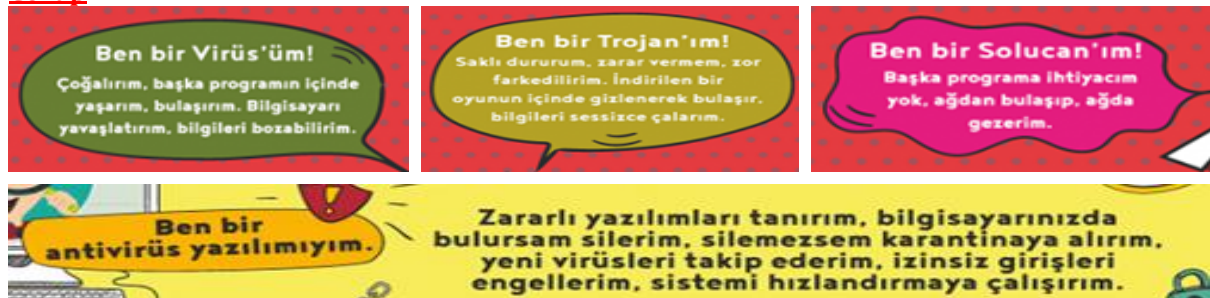
BT.6.2.3.5. Zararlı yazılımları kavrar.

Soru-1:

Görselde bazı zararlı yazılım türleri ve nasıl çalıştıkları kendi ağızlarından anlatılmıştır. Virüs - Trojen - Solucan bölümleri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Cevap:

Soru-2: Ünlü zararlı yazılımlara 2 örnek vererek nasıl çalıştıklarını kısaca açıklayınız.

Cevap:

Creper: Kayıtlara ilk bilgisayar virüsü olarak geçen Creeper ARPANET'deki bilgisayarlara bulaşmıştır. Bulaştığı bilgisayara herhangi bir zarar vermeyen Creeper asıl zararını, programcılarını virüs mantığıyla tanıtırarak vermiştir.

Melissa: "İşte aradığınız belge... Bu belgeyi sakın kimseye gösterme ;-)". Mesajı içeren bir elektronik postada ekli .DOC uzantılı bir kelime işlemci dosyasının açılması ile bulaşan ve otomatik elektronik posta yollayan virüs 300 ila 600 milyon dolar zarara uğratmıştır.

BT.6.3.1.1. Ağ kurmak için gerekli bileşenleri ve bileşenlerin özelliklerini açıklar.

Soru-1: Modem nedir? Kısaca açıklayınız.

Cevap:

Bilgisayarların telefon hattı üzerinden internete bağlanmasını sağlayan elektronik cihaza modem denir.

Soru-2: Ela ödevlerini yapabilmek için ailesinden bilgisayar almalarını istemiştir. Ailesi Ela'ya masaüstü bir bilgisayar almıştır. Masaüstü bilgisayarını açarak internete bağlanmak isteyen Ela kablosuz ağları bir türlü görüntüleyememektedir. Babasının dizüstü bilgisayarı internete bağlanabilirken kendi bilgisayarında ağlar gözükmemektedir. Ela bu sorunu nasıl çözebilir?

Cevap:

Babasının dizüstü bilgisayarı Wi-fi yoluyla kablosuz olarak internete bağlanırken Ela'nın yeni bilgisayarında kablosuz bağlantı sağlayacak Wi-fi adaptörü bulunmuyor olabilir. Bu durumda kablo yoluyla veya Wi-fi Adaptörü olarak bağlantı sağlanabilir.

Soru-3: Bilgisayar ağı kurabilmek için bazı donanım ve yazılımlara ihtiyaç vardır. 2 tane örnek veriniz.

Cevap:

- * İşletim Sistemi
- * Ağ Kartı
- * Modem veya dağıtıcı Hub

BT.6.3.1.3. Bilgisayar ağlarının boyutlarına ve bileşenlerine ilişkin farklılıkların nedenlerini tartışır.

Soru-1: Anneniz ve babanız evde odanızı değiştirdi. Yeni odanız daha büyük ve güneş görüyor. Ancak bir sorunuz var; bilgisayarınızı açtığınızda internete bağlanamıyorsunuz. Bunun sebepleri neler olabilir?

Cevap:

İlk akla gelen yeni odanın modeme olan uzaklığı sebebiyle sinyal alamaması ve internete bağlanamamasıdır. Bu sorunun çözümü için modem bilgisayara daha yakın bir yere konumlandırılabilir. Kablosuz ağı tekrarlayarak çoğaltmak için Access Point kullanılabilir. Alternatif olarak kablo ile bağlantı sağlanabilir.

Soru-2: Bilgisayar ağları büyüklüklerine göre LAN (Yerel Alan Ağı) WAN (Geniş Alan Ağı) gibi isimlendirilir. Buna göre LAN(Yerel Alan Ağı) kurulabilecek yerlere 2 örnek veriniz.

Cevap:

Okul – Ev – Hastane

BT.6.3.2.1. Arama motorlarını kullanarak ileri düzeyde araştırma yapar.

Soru-1: Arama motorlarında araştıracağımız bilgilere daha kısa yoldan ulaşabilmemiz için dikkat etmemiz gereken ileri düzey arama yöntemleri bulunmaktadır. Bu yöntemlerden 2 tanesini aşağıdaki bölüme maddeler halinde yazınız.

Cevap:

- * Sade cümleler kullanarak arama yapmalıyız.
- * Arama yaparken anahtar kelimeler kullanılmalı, kelimelerin sonuna soru eki eklememeliyiz.
- * Hızlı ve nokta atışı sonuçlar için aramalarımızda hazır parametreler kullanmalıyız.
- * Büyük-küçük harf, noktalama işaretleri gibi özellikleri bir kenara bırakarak, aramalarımızda sadece küçük harf kullanabiliriz.
- * Aramamızda bulunan kelimelerde herhangi bir kısaltmaya gitmeden tam halleriyle aramalıyız.

BT.6.3.2.2. Bilgiye ulaşırken zararlı ve gereksiz içerikleri ayırt eder.

Soru-1: Okulda verilen ödevi yapabilmek için internette araştırma yapan Selin anahtar kelimesini arama motoruna yazdığına 3 farklı web sayfasına ulaşmıştır.

1- www.abcde.gov.tr – 20.12.2022

2- www.abcde.edu.tr – 20.12.2011

3- www.abcde.com.tr – 20.12.2023

Bu üç sayfa için site uzantılarına ve tarihlere bakarak içerikleri hakkında nasıl yorumda bulunabilir? Sırasıyla yazınız.

Cevap:

- 1- www.abcde.gov.tr -> gov uzantılı olduğu için resmî veriler sunar, güvenilirdir. Tarih güncel sayılır.
- 2- www.abcde.edu.tr -> Üniversitenin yayınıdır o açıdan güvenilirdir ama tarih olarak güncel değildir.
- 3- www.abcde.com.tr -> Güncel olabilir ama güvenilir değildir. Başka kaynaklarla içindeki bilgilerin teyit edilmesi gerekir.

Soru-2: Aşağıda verilen e-posta adresinde belirli bölümler bulunmaktadır. Bu bölümlerin isimlerini bölümlerin altında bulunan uygun yerlere yazınız.

bilisimogretmeni	@	gmail	.	com	.	tr

Cevap:

bilisimogretmeni	@	gmail	.	com	.	tr
Kullanıcı Adı	Ayırıcı (Et İşareti)	E-Posta Servis Sağlayıcı Adı		Site Uzantısı		Ülke Kısaltması

BT.6.3.2.3. Bilgi yönetimi kavramını ve önemini ifade eder.

Soru-1: Bilgi kirliliği ne tür sorunlara yol açabilir? 2 örnek veriniz.

Cevap:

- Zaman kaybına sebep olabilir.
- Gereksiz emek kaybı oluşturabilir.
- Para kaybına sebep olabilir.
- Depolama sorunlarına yol açabilir.
- Doğru karar vermeyi engelleyebilir.

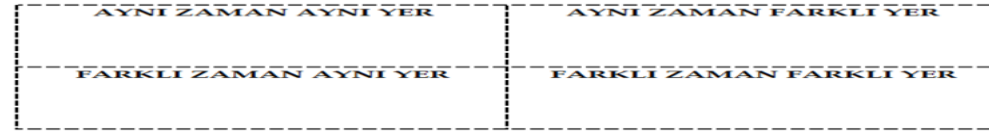
Soru-2: İnternette araştırma yaparken arama motoruna anahtar kelimeyi girip arattığımızda bazen milyonlarca sonuç karşımıza çıkıyor. Gerekli gereksiz bu kadar fazla sonuç çıkması araştırmamızı engelleyerek asıl aradığımız bilgiye ulaşmamızı zorlaştırıyor. Bu duruma kısaca Bilgi Kirliliği deniyor. Bilgi Kirliliğinin olası sebeplerine 2 örnek veriniz.

Cevap:

- Aynı içeriğin, kopyala-yapıştır şeklinde bir çok sayfada yer alması.
- Önemli olayların anahtar kelimelerinin konu ile ilgisi olmayan sayfalarda kullanılması.

BT.6.3.3.1. Farklı ve eş zamanlı iletişim sürecini kavrar.

Soru-1: Aşağıdaki resimde iletişim çeşitleri verilmiştir. Her birine kutucuklar içerisine bir örnek veriniz.

Cevap:

BT.6.3.3.3. Forum ve sohbet araçlarını listeler.

Soru-1: Forum sayfalarında yetkili olan üyelere moderatör denir. Moderatörün görevlerinden bir tanesini yazınız.

Cevap:

- Forumda karışıklığı engellemek için yanlış kategoriler içerisine açılmış konuları düzenlemek.
- Üyelerin forum kurallarına uyararak sohbet etmelerini kontrol etmek, gerektiğinde yaptırımında bulunmak.

BT.6.3.3.4. Sesli ve görüntülü iletişim araçlarını listeler.

Soru-1: Sesli ve Görüntülü iletişim araçlarına 2 örnek veriniz.

Cevap:

- Televizyon – Bilgisayar – Tablet – Telefon – Sinema

Soru-2: Günümüzde yazışmanın yanı sıra, sesli ve görüntülü iletişim de sağlayan sohbet yazılımları bulunuyor. Sohbet yazılımının sağladığı kolaylıklar nelerdir? Sohbet yazılımına 1 örnek veriniz.

Cevap:

Sohbet yazılımları sesli ve görüntülü konuşmamızı sağlar. Gönderilen ileti, fotoğraf, video veya dosya karşıdaki kişiye o anda ulaşır. Sohbet listemize istediğimiz kişileri ekleyebilir ve böylece istediğimiz kişilerle iletişim kurabiliriz. Örnek: Whatsapp, Skype, Bip vb.

BT.6.4.1.1. Tablolama programının arayüzünü ve özelliklerini tanıyarak amaca uygun bir tablo oluşturur.

Soru-1: Yandaki resimde Excel tablosu oluşturularak bazı hücreler siyah renk ile dolgu yapılmış bazıları ise beyaz renk bırakılmıştır. Beyaz renk olanların üzerine hücre isimlerini yazınız.

Cevap:

	A	B	C	D	E
1					
2		B2		D2	
3			C3		
4	A4				
5				D5	

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					
5					

Soru-2: Görmüş olduğunuz bu tablo kaç satır ve sütundan oluşmaktadır?

Cevap:

5 Sütün 2 Satırdan oluşmaktadır.

Soru-3: Aşağıda Google E-Tablolar programında "Umut" yazan hücrenin adını yazınız.

	A	B	C	D
1				
2			Umut	
3				
4				

Cevap:

C2

Soru-4:

Yandaki görselde Microsoft Office Excel programında oluşturulmuş bir tablo verilmiştir. Görsele bakarak aşağıda verilen soruları cevaplandırınız.

- Tablo, kaç adet satırdan oluşmaktadır?
- Tablo, kaç adet sütundan oluşmaktadır?
- Tablo, kaç adet hücreden oluşmaktadır?
- Tabloda bulunan numaralandırılmış hücrelerin isimlerini aşağıda bulunan uygun bölümlere yazınız.

1		2		3		4	
5		6		7			

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2			1					
3						7		
4		2						
5					5			
6								3
7			6					
8				4				
9								

Cevap:

- a) Tablo, 7 satırdan oluşmaktadır.
 b) Tablo, 6 sütundan oluşmaktadır.
 c) $7 \times 6 = 42$ hücreden oluşmaktadır.
 d)

1	C2	2	B4	3	G6	4	D8
	5	E5	6	C7	7	F3	

BT.6.4.1.2. Belirli bir amaç için oluşturduğu tabloyu biçimlendirir.

Soru-1: Excel'de sıralı birtakım değerleri çoğaltmak oldukça kolaydır. A1 hücresine 1 rakamını ve A2 hücresine 2 rakamını yazın. Bu iki hücreyi seçip, A2 hücresinin sağ alt köşesindeki siyah + simgesinden fareyle tutup 7. satıra kadar sürükleyin. Bu işlem sonucunda A5 hücresinde ne yazar?

Cevap:

A5 hücresinde 5 yazar.

	A	B	C
1	1		
2	2		
3			
4			
5			
6			
7			

BT.6.4.1.3. Oluşturduğu tablo üzerinde hesaplama işlemleri yapar.

Soru-1: Resimdeki örnek tabloya göre $=(B2+C2+E2)$ Formülünü yazan birinin ekranında gösterilecek sonucu bulunuz.

Cevap:

$B2=5$

$C2=20$

$E2=15$

Üç hücre değeri toplamı $5 + 20 + 15 = 40$ değeri bulunur.

	A	B	C	D	E
1		KIŞ	İLKBAHAR	YAZ	SONBAHAR
2	İSTANBUL	5	20	22	15
3	ADANA	10	21	3	18
4	İZMİR	7	12	15	17
5	ANKARA	-1	12	32	18
6	EDİRNE	9	24	38	19
7	SİVAS	-10	9	33	11
8	ANTALYA	11	28	42	27

Soru-2: Resimdeki örnek tabloya göre Sivas ilinin sıcaklık ortalamasını gösteren formülü yazınız.

Cevap:

$=Ortalama(B2:B8)$

	A	B	C	D	E
1		KIŞ	İLKBAHAR	YAZ	SONBAHAR
2	İSTANBUL	5	20	22	15
3	ADANA	10	21	3	18
4	İZMİR	7	12	15	17
5	ANKARA	-1	12	32	18
6	EDİRNE	9	24	38	19
7	SİVAS	-10	9	33	11
8	ANTALYA	11	28	42	27

Soru-3:

Aşağıdaki soruları verilen yanda tabloya göre sırasıyla yanıtlayınız.

A: Alp isimli öğrencinin not ortalamasını bulan formülü yazınız.

B: Verilen öğrencilerin 1. Yazılı ortalamasını veren formülü yazınız.

C: Verilen öğrencilerin 2. Yazılı ortalamasını veren formülü yazınız.

D: Ortalama puanı 85 ve üzeri olan öğrencilerin notlarını olduğu hücre dolgusunu yeşil yapmak için hangi yöntem izlenmelidir.

Cevap:

A: $=Ortalama(B2:C2)$

B: $=Ortalama(B2:B5)$

C: $=Ortalama(C2:C5)$

D: Tablo seçilerek Koşullu Biçimlendirme ayarlarına girilir. Oradan büyüktür seçeneği seçilir. Değer 85 yapıldıktan sonra özel biçim seçilerek dolgu rengi yeşil olarak ayarlanır.

	A	B	C	D
1	ÖĞRENCİNİN ADI	1. YAZILI	2. YAZILI	ORTALAMA
2	ALP	90	100	
3	MİRAC	60	90	
4	REYYAN	80	80	
5	EYLÜL	100	70	